

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
ในการสังคินเงินจากการปรับขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และการจ่ายเงินชดเชย
ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง*

สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (สกนช.) มีหนังสือ ที่ พน ๕๗๐๐.๑/๕๐๘
ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ ดังนี้

๑. องค์การรักชาติ รักแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ที่ สพท. ๐๒๕/๒๕๖๙ ลงวันที่
๖ มีนาคม ๒๕๖๙ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงพลังงาน และคณะกรรมการ
ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ร้องเรียนให้สั่งการให้ดำเนินการสอบสวนและเอาผิดผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่สองราย
คือ บริษัท ก. และบริษัท ข. ที่ประกาศขึ้นราคาน้ำมันดีเซลและเบนซินไปในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๙
ในระหว่างที่รัฐบาลควบคุมราคาน้ำมันดีเซลให้ขายในราคา ๒๙.๙๔ บาทต่อลิตร ผ่านการใช้เงินกองทุน
น้ำมันเชื้อเพลิง และยังคงมีน้ำมันสำรองอยู่ในสถานที่ที่ใช้เก็บสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงของตนตามมาตรา ๒๐
แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ การประกาศขึ้นราคาดังกล่าวจึงเป็นการ
ปรับขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิงโดยขาดเหตุผลรองรับ เอาเปรียบผู้บริโภคหรือประชาชน และแสวงหากำไร
ในสภาวะวิกฤต เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมัน
เชื้อเพลิงฯ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒
นอกจากนี้ การประกาศขึ้นราคาสะท้อนให้เห็นถึงความบกพร่องละเอียดอ่อนหน้าที่ของผู้อำนวยการ สกนช.
ที่ไม่สามารถควบคุมดูแลผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายให้ปฏิบัติตามคำสั่งหรือนโยบายของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพลังงานและนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๙ (๙) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
พ.ศ. ๒๕๖๒ แม้ต่อมาในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙ จะได้มีการปรับลดราคาน้ำมันลง แต่การปรับขึ้น
ราคาขายปลีกไปเกือบ ๑ วัน ได้สร้างความเดือดร้อนหรือเสียหายต่อประชาชน สังคม และผู้บริโภค
ที่ใช้บริการสถานีบริการน้ำมันของผู้ค้าน้ำมันทั้งสองบริษัท อันถือเป็นความผิดสำเร็จแล้ว จึงขอให้

(๑) ดำเนินการสอบสวนและเอาผิดกับผู้ค้าน้ำมันทั้งสองบริษัทที่ประกาศ
ขึ้นราคาน้ำมันดีเซลและเบนซินโดยมิชอบ และสั่งให้คืนเงินทั้งหมดให้กับประชาชนที่เข้าไปใช้บริการ
เติมน้ำมันในช่วงวันและเวลาดังกล่าว

(๒) ตรวจสอบปริมาณและสถานที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่ผลิต
หรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร และที่คงเหลือของผู้ค้าน้ำมันทั้งสองบริษัทในช่วงเดือนมกราคม
ถึงมีนาคม ๒๕๖๙ และขอทราบข้อมูลสถานที่ที่ใช้เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงสำรองของทั้งสองบริษัท
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๓) ขอให้เสนอให้นายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกัน
ภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ออกคำสั่งระงับการจำหน่ายหรือค้าน้ำมันดิบ
และน้ำมันสำเร็จรูปทุกชนิดออกไปยังต่างประเทศโดยเด็ดขาด

*ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๙/๕๑ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(๔) ขอให้ตั้งกรรมการสอบสวนผู้อำนวยการ สกนช. ที่บกพร่องและละเลยต่อหน้าที่ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและคำสั่งของนายกรัฐมนตรี โดยไม่สามารถควบคุมให้ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย

๒. ในการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (กบน.) ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๙ (ครั้งที่ ๕๔๖) เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๙ สกนช. ได้รายงานข้อร้องเรียนของ “องค์กรรักชาติ รักแผ่นดิน” ต่อ กบน. และที่ประชุมฯ มีมติ ดังนี้

(๑) รับทราบการร้องเรียนที่ขอให้ดำเนินการสอบสวนและเอาผิดผู้ค้าน้ำมันทั้งสองราย

(๒) รับทราบการร้องเรียนผู้อำนวยการ สกนช. ที่บกพร่องละเลยต่อหน้าที่ และรับทราบความเห็นของ สกนช. ที่เห็นว่า การดำเนินการของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยผู้อำนวยการ สกนช. เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ เพื่อการรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ประกอบกับมาตรา ๑๔ ซึ่งเป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของ กบน. และมาตรา ๒๔ ที่กำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ สกนช. อย่างถูกต้องแล้ว โดยมอบหมายให้ สกนช. รายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน ตามกระบวนการขั้นตอนต่อไป

(๓) ให้ชะลอการจ่ายเงินชดเชยสำหรับการจำหน่ายน้ำมันในช่วงวันที่ ๒ - ๓ มีนาคม ๒๕๖๙ ของผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายไว้ก่อน และมอบหมายให้ สกนช. ทหาหรือหน่วยงานด้านกฎหมายว่าจะสามารถดำเนินการให้ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายคืนเงินทั้งหมดให้กับประชาชนที่เข้าไปใช้บริการในช่วงเวลาตามที่ร้องเรียนหรือสามารถงดจ่ายเงินชดเชยแก่ทั้งสองบริษัทในช่วงเวลาดังกล่าวได้หรือไม่ และเมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้วให้นำเสนอ กบน. พิจารณาต่อไป

(๔) เห็นชอบแนวทางในการจ่ายเงินชดเชย กรณีที่มีข้อสังเกตเรื่องน้ำมันที่ขอรับเงินชดเชยเป็นน้ำมันที่อยู่ในคลังของผู้ค้าน้ำมันซึ่งเป็นสต็อกเดิม ให้ดำเนินการจ่ายเงินชดเชยได้ตามหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ

๓. โดยที่มาตรา ๑๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ กำหนดให้ กบน. มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเงินเข้ากองทุนหรือได้รับเงินชดเชย และกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๗ อัตราเงินชดเชยตามมาตรา ๒๙ อัตราเงินคืนจากกองทุนตามมาตรา ๓๑ และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนตามมาตรา ๓๒ โดยอาจกำหนดตามประเภท การใช้ และแหล่งที่มาของน้ำมันเชื้อเพลิงก็ได้ ทั้งนี้ ให้ กบน. รายงานการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เพื่อทราบ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ กำหนดให้การดำเนินงานของกองทุนฯ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้บุคคลตามที่กำหนดไว้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยจากกองทุนตามอัตราที่ กบน. ประกาศกำหนด และให้ผู้ประกอบการ สกนช. เป็นผู้ส่งจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชย ซึ่งในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙ กบน. ได้ออกประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๙ เรื่อง การกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนจากกองทุน และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

ในการนี้ สกนช. จึงขอหารือประเด็นข้อกฎหมายว่า สามารถดำเนินการให้ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองบริษัทคืนเงินทั้งหมดให้กับประชาชนที่เข้าไปใช้บริการเติมน้ำมันในช่วงวันเวลาดังกล่าวตามที่ผู้ร้องเรียนแจ้งมา หรือสามารถงดการจ่ายเงินชดเชยแก่ทั้งสองบริษัท ในช่วงวันดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร เพื่อให้ สกนช. นำเสนอ กบน. เพื่อพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (สกนช.) โดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (กรมธุรกิจพลังงานและสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)) และผู้แทน สกนช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำชี้แจงของผู้แทน สนพ. และผู้แทน สกนช. ว่า ในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๙ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายปรับขึ้นราคาขายปลีก คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ ๓ (๔)^๒ แห่งคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕/๒๕๖๒ เรื่องกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓^๓ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๖ มิได้กำหนดให้ควบคุมราคาขายปลีกไว้ สำหรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ สนพ. จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะนั้นก็เพื่อใช้เป็นราคาอ้างอิงในการติดตามราคาขายปลีกและค่าการตลาดของผู้ค้าน้ำมันแต่ราคาดังกล่าวมิใช่ราคาซื้อขายที่รัฐกำหนดเพื่อควบคุม แต่เป็นเพียงราคาแนะนำสำหรับผู้ค้าน้ำมันเท่านั้น ส่วนจะมีการเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีกหรือไม่ ผู้ค้าน้ำมันจะเป็นผู้กำหนดการเปลี่ยนแปลงของราคาเอง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของ สกนช. ประกอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (กบน.) มีหน้าที่และอำนาจในการสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายคืนเงินทั้งหมดให้แก่ประชาชนที่เข้าไปใช้บริการเติมน้ำมันในช่วงที่มีการปรับขึ้นราคาน้ำมันในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๙ หรือไม่ เห็นว่า การจะพิจารณาว่า กบน. จะสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายคืนเงินให้แก่ประชาชนที่เข้าไปใช้บริการในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๙ ดังกล่าวได้หรือไม่ สมควรต้องพิจารณาก่อนว่าการปรับขึ้นราคาน้ำมันของผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายเป็นการดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมายใดหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง และกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการแล้ว ก็ปรากฏว่ากฎหมายดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติ

^๒ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคาและกำหนดราคา สำหรับราคาขายส่งหน้าโรงกลั่นหรือราคาขายปลีก

๑.ล๑

๑.ล๑

^๓มาตรา ๓ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือคณะกรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นปฏิบัติการแทนได้ โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

๑.ล๑

๑.ล๑

เกี่ยวกับการห้ามผู้ค้าน้ำมันปรับขึ้นราคาน้ำมันขายปลีกไว้ และตามมาตรา ๑๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ก็มีได้กำหนดให้ กบง. มีหน้าที่และอำนาจกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงได้ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติไว้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นการอนุมัติให้ดำเนินการยกเลิกการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นไปตามกลไกตลาดโลกและสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง และกำหนดโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เปิดให้ค่าการตลาดปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีผลเป็นการยกเลิกการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง และหากจะมีการเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีกผู้ค้าน้ำมันจะเป็นผู้กำหนดการเปลี่ยนแปลงราคาเอง นอกจากนี้ ก็ไม่ปรากฏว่า ในวันดังกล่าว กบง. ได้กำหนดให้ควบคุมราคาขายปลีกไว้ ดังนั้น เมื่อการปรับขึ้นราคาน้ำมันของผู้ค้าน้ำมันทั้งสองราย ไม่เป็นการดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมายใด และพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ก็มีได้กำหนดให้ กบง. มีหน้าที่และอำนาจในการสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงคืนเงินให้แก่ผู้เข้ารับบริการที่สถานีบริการน้ำมันได้ กบง. จึงไม่มีอำนาจสั่งให้ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายคืนเงินให้แก่ประชาชนผู้เข้าใช้บริการที่สถานีบริการน้ำมันในช่วงเวลาดังกล่าวได้

“มาตรา ๑๔ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและแผนยุทธศาสตร์กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๒) รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานและการเสนอแนะมาตรการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติการตามแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและแผนยุทธศาสตร์กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกองทุน และกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบายการบริหารกองทุนตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเงินเข้ากองทุนหรือได้รับเงินชดเชยและกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๗ อัตราเงินชดเชยตามมาตรา ๒๘ อัตราเงินคืนจากกองทุนตามมาตรา ๓๑ และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนตามมาตรา ๓๒ โดยอาจกำหนดตามประเภท การใช้ และแหล่งที่มาของน้ำมันเชื้อเพลิง ก็ได้ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการรายงานการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเพื่อทราบ

(๕) อนุมัติการจ่ายเงินกองทุนเพื่อดำเนินการตามแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตามมาตรา ๕

(๖) ให้ความเห็นชอบการกักเงินของสำนักงานตามมาตรา ๒๖

(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๘) บริหารสินทรัพย์และหนี้สินของกองทุน ให้มีความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

(๙) อนุมัติแผนงาน โครงการ และงบประมาณประจำปีของสำนักงาน

(๑๐) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร การบริหารงานบุคคล การงบประมาณการเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของกองทุนและสำนักงาน รวมถึงการกำหนดค่าตอบแทนสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวทางที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมอบหมาย

การออกประกาศตาม (๔) ประธานกรรมการอาจมอบอำนาจให้ผู้ช่วยการเป็นผู้ลงนามในประกาศแทนก็ได้

ประเด็นที่สอง ผู้อำนวยการ สกนช. สามารถจ่ายเงินชดเชยตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๙ เรื่อง การกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนจากกองทุน และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙ ให้แก่ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายในช่วงวันที่มีการปรับขึ้นราคาน้ำมันได้หรือไม่ เห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๔^๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ให้อำนาจ กบน. ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเงินเข้ากองทุนหรือได้รับเงินชดเชยและกำหนดเงินส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๗ อัตราเงินชดเชยตามมาตรา ๒๙ อัตราเงินคืนจากกองทุนตามมาตรา ๓๑ และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนตามมาตรา ๓๒ โดยอาจกำหนดตามประเภท การใช้ และแหล่งที่มาของน้ำมันเชื้อเพลิง และเมื่อ กบน. ได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าวออกประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๙ เรื่อง การกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนจากกองทุน และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ย่อมเป็นผลให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา ๒๙^๖ มีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามอัตราที่ กบน. ประกาศกำหนด ดังนั้น เมื่อไม่มีบทบัญญัติหรือเงื่อนไขใดภายใต้พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวก สกนช. สามารถจ่ายเงินชดเชยแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยรายใดได้ และผู้ค้าน้ำมันทั้งสองรายเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามมาตรา ๒๙ โดยได้มีการขอรับเงินชดเชยโดยถูกต้องแล้ว ผู้อำนวยการ สกนช. ย่อมมีหน้าที่ส่งจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ค้าน้ำมันทั้งสองราย และไม่สามารถจ่ายเงินชดเชยดังกล่าวได้

อนึ่ง โดยที่มาตรา ๕^๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ให้จัดตั้งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๖มาตรา ๒๙ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยจากกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นผู้ส่งจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชย

(๑) กรณีน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตภายในราชอาณาจักร ให้ผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเป็นโรงกลั่นมีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่ายเพื่อใช้ภายในราชอาณาจักร

(๒) กรณีน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ให้ผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงมีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้าเพื่อใช้ภายในราชอาณาจักร

(๓) กรณีก๊าซปิโตรเลียมเหลวจากการแยกก๊าซธรรมชาติที่ซื้อหรือได้มาจากรัฐ ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ให้ผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซปิโตรเลียมเหลวมีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามปริมาณก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ซื้อหรือได้มา

น้ำมันเชื้อเพลิงใดได้รับยกเว้นไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๘ มิให้มีการจ่ายเงินชดเชยตามมาตรา

นี้ การขอรับเงินชดเชย ให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยยื่นรายการแจ้งชนิดและปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงต่อกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร หรือกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชย และตามวิธีการที่หน่วยงานนั้นประกาศกำหนด

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง” ในสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีที่เกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง

การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่งให้อยู่ภายใต้กรอบนโยบายการบริหารกองทุนตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด

ในระดับที่เหมาะสมในกรณีที่เกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
ได้รับเงินชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กบน. จึงสมควรพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไข
ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงต่อไป

(นายพนพล เภรีฤกษ์)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๙